

ادغام یادگیری مبتنی بر مورد (CBL) با سناریوهای بالینی مرحله ای در مهارت های بالینی دانشجویان پرستاری

سمیه خادمی، فرزانه عرب^{۱*}

۱. گروه پرستاری داخلی - جراحی، دانشکده علوم پزشکی ساوه، ساوه، ایران.

تاریخ انتشار: ۱۰۲/۰۲۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۲۱

چکیده

یادگیری مبتنی بر مورد یکی از رویکردهای نوین آموزشی است که در قرن بیستم در دانشگاه هاروارد بنیان نهاده شد. این روش، بر حل یک مسئله بالینی متمرکز است که در جریان آن، دانشجویان نیازهای یادگیری خود را شناسایی می کنند، به جستجوی علمی می پردازند، و آموخته های نظری خود را در بستر واقعی بالینی به کار می گیرند. یادگیری مبتنی بر مورد، با ایجاد فضای مشارکتی و چالش برانگیز، دانشجویان را به تفکر فعال و حل مسئله دعوت می کند. هنگامی که این روش با سناریوهای بالینی مرحله ای تلفیق می شود (که طی آن وضعیت بالینی بیمار به صورت تدریجی و مرحله به مرحله آشکار می گردد) دانشجویان در معرض داده های بالینی متغیر و پویا قرار می گیرند و ناگزیرند ارزیابی ها و تصمیمات خود را در طول زمان بازبینی و اصلاح کنند. این رویکرد، بازتابی واقعی از آن چیزی است که پرستاران در مراقبت بالینی تجربه می کنند، جایی که اطلاعات کامل و قطعی از ابتدا در دسترس نیست. مرور مطالعات نشان داده است که استفاده از سناریوهای بالینی مرحله ای در آموزش دانشجویان پرستاری می تواند اثرات مثبتی از جمله افزایش قابل توجه یادگیری خودهدایت شده، ارتقای مهارت کار تیمی، بهبود تفکر انتقادی و افزایش خودکارآمدی تحصیلی، افزایش اعتماد به نفس حرفه ای در دانشجویان پرستاری داشته باشد. از این رو، تأکید بر ارزش آموزشی و کاربردی ادغام یادگیری مبتنی بر مورد با سناریوهای بالینی مرحله ای در آموزش پرستاری بیش از پیش می باشد

کلید واژه: یادگیری مبتنی بر مورد، سناریوهای بالینی بازشونده، مهارت های بالینی

*نویسنده مسئول: فرزانه عرب، ایمیل: f.arab1393@gmail.com

ارجاع: عرب فرزانه، خادمی س. ادغام یادگیری مبتنی بر مورد (CBL) با سناریوهای بالینی مرحله ای در مهارت های بالینی دانشجویان پرستاری. مجله دانشکده علوم پزشکی ساوه، ۱۴۰۴؛ ۱(۴): ۸۷-۹۰. doi: 10.22034/sumsj.2026.531561.1036

سر دبیر محترم

یادگیری مبتنی بر مورد، با ایجاد فضای مشارکتی و چالش برانگیز، دانشجویان را به تفکر فعال و حل مسئله دعوت می‌کند. هنگامی که این روش با سناریوهای بالینی مرحله‌ای^۴ تلفیق می‌شود، دانشجویان با داده‌های متغیر و پویا بالینی مواجه می‌گردند. در این سناریوها دانشجویان باید به‌طور مداوم ارزیابی‌های خود را بازبینی و تصمیم‌گیری خود را متناسب با شرایط جدید اصلاح کنند. در واقع این شیوه‌ی آموزشی بازتابی واقعی از موقعیت‌های بالینی پرستاری است، جایی که اطلاعات کامل و قطعی از همان ابتدا در دسترس نبوده و تصمیم‌گیری نیازمند تفسیر مداوم داده‌ها و تطبیق با شرایط متغیر و مبهم بالینی است (۷). مرور مطالعات نشان داده است که استفاده از سناریوهای بالینی مرحله‌ای در آموزش دانشجویان پرستاری می‌تواند اثرات مثبتی از جمله افزایش قابل توجه یادگیری خودهدایت‌شده، ارتقای مهارت کار تیمی (۸)، بهبود تفکر انتقادی و افزایش خودکارآمدی تحصیلی (۹) افزایش اعتماد به نفس حرفه‌ای در دانشجویان پرستاری داشته باشد (۴).

در دنیای پویا و پیچیده امروز مراقبت‌های سلامت، پرورش مهارت تصمیم‌گیری بالینی و تفکر انتقادی در دانشجویان پرستاری بیش از هر زمان دیگری ضرورت یافته است. روش‌های سنتی آموزش، هرچند پایه‌ای و ضروری‌اند، اما اغلب نمی‌توانند به‌تنهایی دانشجویان را برای پیچیدگی‌های مراقبت واقعی از بیمار آماده سازند. از این رو، تأکید بر ارزش آموزشی و کاربردی ادغام یادگیری مبتنی بر مورد با سناریوهای بالینی مرحله‌ای در آموزش پرستاری بیش از پیش می‌باشد.

کلمات کلیدی

یادگیری مبتنی بر مورد، سناریوهای بالینی مرحله‌ای، مهارت‌های بالینی

یادگیری مبتنی بر مورد (CBL)^۱ یکی از رویکردهای نوین آموزشی است که در قرن بیستم در دانشگاه هاروارد بنیان نهاده شد. این روش، بر حل یک مسئله بالینی متمرکز است که در جریان آن، دانشجویان نیازهای یادگیری خود را شناسایی می‌کنند، به جست‌وجوی علمی می‌پردازند و آموخته‌های نظری خود را در بستر واقعی بالینی به کار می‌گیرند. به‌طور کلی، CBL باعث افزایش توجه، انگیزه و مشارکت فعال دانشجویان شده و بستر مناسبی برای یادگیری عمیق، مستقل و مادام‌العمر فراهم می‌آورد (۱). در آموزش حرفه‌های سلامت، تصمیم‌گیری بالینی یکی از مهارت‌های کلیدی برای ارائه مراقبت با کیفیت بالا به بیماران است. برای ارتقای این مهارت، بسیاری از مراکز آموزش پزشکی و پرستاری در سراسر جهان از CBL به‌عنوان یک استراتژی آموزشی مؤثر در آموزش پیش‌بالینی و بالینی استفاده می‌کنند (۲). در واقع، CBL رویکردی پژوهش‌محور است که دانشجویان را برای مواجهه با مسائل واقعی بالینی آماده می‌سازد و قدرت تحلیل و قضاوت بالینی آنان را ارتقاء می‌بخشد (۳، ۴).

در مطالعه‌ای که توسط لی^۲ و همکاران انجام شد، مشخص گردید که یادگیری مبتنی بر مورد تأثیر مثبتی بر پرورش تفکر انتقادی در دانشجویان پرستاری دارد. این رویکرد نه تنها موجب مشارکت فعال تر دانشجویان می‌شود، بلکه امکان تعامل بیشتر با مدرس و همکلاسی‌ها را نیز فراهم می‌سازد. همچنین، این روش انعطاف‌پذیر بوده و می‌تواند با ابزارهای متنوعی مانند پرسش‌های هدایت‌شده، سناریوهای بالینی، شبیه‌سازی و ایفای نقش اجرا شود (۵). مرور سیستماتیک مک‌لین^۳ نیز نشان می‌دهد که CBL در رشته‌های علوم پایه و بالینی پیوند برقرار کرده و زمینه‌ساز تصمیم‌گیری بالینی موفق است (۶).

^۱ Case-Based Learning

^۲ Li

^۳ McLean

^۴ Unfolding Scenarios

References:

1. Kaur G, Rehncy J, Kahal KS, Singh J, Sharma V, Matreja PS, et al. Case-Based Learning as an Effective Tool in Teaching Pharmacology to Undergraduate Medical Students in a Large Group Setting. *J Med Educ Curric Dev.* 2020;7:2382120520920640.
2. Arab F, Saeedi M. The effect of the case-based learning approach on the level of satisfactions and learning of nursing students in Iran: a randomized controlled trial. *Heliyon.* 2024;10(15).
3. Nunohara K, Imafuku R, Saiki T, Bridges SM, Kawakami C, Tsunekawa K, et al. How does video case-based learning influence clinical decision-making by midwifery students? An exploratory scenarios. *BMC medical education.* 2020;20(1):1-10.
4. Ma C, Zhou W. Effects of unfolding case-based learning on academic achievement, critical thinking, and self-confidence in undergraduate nursing students learning health assessment skills. *Nurse Educ Pract.* 2022;60:103321.
5. Li S, Ye X, Chen W. Practice and effectiveness of “nursing case-based learning” course on nursing student's critical thinking ability: A comparative scenarios. *Nurse education in practice.* 2019;36:91-6.
6. McLean SF. Case-based learning and its application in medical and health-care fields: a review of worldwide literature. *Journal of medical education and curricular development.* 2016;3:JMECD. S20377.
7. West C, Usher K, Delaney LJ. Unfolding case studies in pre-registration nursing education: lessons learned. *Nurse Educ Today.* 2012;32(5):576-80.
8. Yu Y, Qiao Y, Zhu Y, Pei H, Wang Y, Zhu Q, et al. The impact of unfolding case studies combined with think-aloud strategies on the clinical reasoning and self-directed learning abilities of postgraduate students: A mixed methods scenarios. *Nurse Educ Pract.* 2024;80:104132.
9. Kassabry M, Al-Kalaldehy M, Ayed A, Abu-Shosha G. The impact of applying unfolding case-scenarios learning on critical care nursing students' knowledge, critical thinking, and self-efficacy; a quasi-experimental scenarios. *Nurse Educ Pract.* 2024;78:104015.

The Integration of Case-Based Learning (CBL) with Unfolding Clinical scenarios in the Clinical Skills of Nursing Students

Somayeh Khademi, Farzaneh Arab^{1*}

1. Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Saveh University of Medical Sciences, Saveh, Iran.

Received: 28/06/2025

E-Published: 13/05/2026

ABSTRACT:

Case-based learning is one of the modern educational approaches that originated at Harvard University in the 20th century. This method focuses on solving a clinical problem, during which students identify their learning needs, engage in scientific inquiry, and apply their theoretical knowledge in a real clinical context. By creating a collaborative and challenging environment, case-based learning encourages students to think actively and engage in problem-solving. When this method is combined with unfolding clinical scenarios, in which the patient's clinical condition is revealed gradually, students are exposed to variable and dynamic clinical data and are required to review and revise their assessments and decisions over time. This approach is a true reflection of what nurses experience in clinical care, where complete and conclusive information is not readily available from the outset. A review of studies has shown that the use of unfolding clinical scenarios in nursing education can have positive effects, including significant increases in self-directed learning, improvements in teamwork skills and critical thinking, enhanced academic self-efficacy, and greater professional self-confidence among nursing students. Therefore, the educational and practical value of integrating case-based learning with unfolding clinical scenarios in nursing education is greater than ever.

Keywords: Case-Based Learning, unfolding clinical scenarios, clinical skills

*Corresponding Author: Farzaneh Arab, E-mail: f.arab1393@gmail.com

CITATION: Arab F, Khademi S. Integration of case-based learning (CBL) with progressive clinical scenarios in nursing students' clinical skills. *Journal of Saveh University of Medical Sciences*, 2026; 1(4): 87-90. doi: 10.22034/sumsj.2026.531561.1036